

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I FORMACIÓ
B PROFESSIONAL
/ DIRECCIÓ GENERAL
PRIMERA INFÀNCIA,
INNOVACIÓ I COMUNITAT
EDUCATIVA

Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa de 31 d'agost de 2022 per la qual es dicten les instruccions per a la identificació d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i per a l'avaluació psicopedagògica i social, el document d'acreditació provisional de necessitats específiques de suport educatiu i el dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització, per al curs 2022-2023

Antecedents

1. La Declaració de Salamanca i Marc d'acció per a les necessitats educatives especials, aprovada per la Conferència Mundial sobre Necessitats Educatives Especials: Accés i Qualitat (UNESCO, 1994), promou l'educació per a tots des d'una perspectiva d'educació integradora que atén tots els infants, sobretot els que presenten necessitats educatives especials. Cadascú té característiques, interessos, capacitats i necessitats d'aprenentatge que són propis i els sistemes educatius han d'estar dissenyats per tenir en compte aquestes diferents característiques i necessitats.
2. L'article 4.3 de La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), segons la redacció establerta per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), especifica el següent:

Sense perjudici que al llarg de l'ensenyament bàsic es garanteixi una educació comuna per a tot l'alumnat, s'ha d'adoptar l'educació inclusiva com a principi fonamental, amb la finalitat d'atendre la diversitat de les necessitats de tot l'alumnat, tant del que té dificultats especials d'aprenentatge com del que té més capacitat i motivació per aprendre. Quan aquesta diversitat ho requereixi, s'han d'adoptar les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars pertinents, segons el que disposa aquesta Llei, segons els principis del Disseny universal de l'aprenentatge, garantint en tot cas els drets de la infància i facilitant l'accés als suports que l'alumnat requereixi.

3. L'article 71.2 de la LOE, segons la redacció establerta per la LOMLOE, modifica la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu:

Correspon a les administracions educatives assegurar els recursos necessaris per tal que els alumnes i les alumnes que requereixin una atenció educativa diferent de l'ordinària, perquè presenten necessitats educatives especials, per retard maduratiu, per trastorns de desenvolupament del llenguatge i la comunicació, per trastorns d'atenció o d'aprenentatge, per desconeixement greu de la llengua d'aprenentatge, perquè estan en situació de vulnerabilitat socioeducativa, per les seves altes capacitats intel·lectuals, perquè s'han incorporat tard al sistema educatiu o per condicions personals o d'història escolar, puguin assolir el màxim desenvolupament possible de les seves capacitats personals i, en tot cas, els objectius establerts amb caràcter general per a tot l'alumnat.

4. L'article 73.1 de la mateixa Llei especifica que

s'entén per alumnat que presenta necessitats educatives especials el que afronta barreres que limiten el seu accés, presència, participació o aprenentatge, derivades de discapacitat o de trastorns greus de conducta, de la comunicació i del llenguatge, per un període de la seva escolarització o al llarg de tota, i que requereix determinats suports i atencions educatives específiques per a la consecució dels objectius d'aprenentatge adequats al seu desenvolupament.

5. L'article 74.2 de la mateixa Llei queda redactat en els termes següents:

La identificació i valoració de les necessitats educatives d'aquest alumnat l'han de fer, tan aviat com sigui possible, professionals especialistes i en els termes que determinin les administracions educatives. En aquest procés han de ser escoltats i informats preceptivament els pares, mares o tutors legals de l'alumnat.

6. En aquest article, el punt 5 assenjala el següent:

També correspon a les administracions educatives afavorir que l'alumnat amb necessitats educatives especials pugui continuar la seva escolarització de manera adequada en tots els nivells educatius pre i postobligatoris; adaptar les condicions de realització de les proves que estableix aquesta Llei per a les persones amb discapacitat que ho requereixin; proporcionar els recursos i suports complementaris necessaris, i proporcionar les atencions educatives específiques derivades de discapacitat o trastorns d'algun tipus durant el curs escolar.

7. Per altra banda, la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, determina en l'article 140 les característiques de l'educació inclusiva i estableix en l'article 141 que tots els alumnes són subjectes de l'atenció educativa inclusiva i de les mesures d'atenció a la diversitat que precisin per raons pedagògiques amb independència de si estan escolaritzats en centres ordinaris o en centres d'educació especial, tenint en compte la voluntat de les famílies.
8. En referència a la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, el Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, indica en l'article 3.4 que l'atenció integral als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha d'iniciar des del

mateix moment en què aquesta necessitat sigui identificada, amb independència de l'edat de l'alumne, i s'ha de regir pels principis de normalització i d'inclusió.

9. El punt 7 de l'article 20 del mateix Decret exposa que els informes clínics o d'altre tipus aportats per les famílies que siguin externs al centre i als serveis d'orientació educativa, social i professional tindran un caràcter informatiu i complementari i constituïran un element més a tenir en compte en el procés d'avaluació psicopedagògica. En el punt 16 especifica que el conseller d'Educació i Cultura, actualment d'Educació i Formació Professional, ha de regular l'elaboració, el contingut i la tramitació de l'informe psicopedagògic i del dictamen d'escolarització.
10. L'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears (BOIB núm. 70, de 25 de maig) estableix en l'article 10.2 com a funcions generals dels serveis d'orientació, entre d'altres, la de fer l'avaluació i l'assessorament psicopedagògic en la planificació, desenvolupament i disseny d'actuacions que donin resposta a les necessitats educatives de tots els alumnes i la d'establir processos d'identificació, actualització, seguiment i intervenció psicopedagògica per als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE).
11. La Conselleria d'Educació i Formació Professional treballa per impulsar la normalització i la inclusió de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu en l'àmbit escolar i en general per a la millora de la qualitat educativa per a tot l'alumnat, dins el marc de l'escola inclusiva, sota el paradigma del disseny universal de l'aprenentatge (DUA) i seguint la normativa vigent.
12. Quant al DUA, és el marc de referència per a la creació de contextos d'aprenentatge en els quals es proporcionen múltiples maneres d'acció i representació i múltiples maneres de comprometre's. L'aspecte universal del DUA planteja la necessitat de dissenyar activitats, tasques, situacions d'aprenentatge flexibles i personalitzades segons la realitat de cada alumne.
13. Al llarg del procés participatiu entre els serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears (equips d'atenció primerenca, unitats d'orientació educativa i psicopedagògica, departaments d'orientació, equips especialitzats i professors tècnics de serveis a la comunitat —PTSC—), la Universitat de les Illes Balears, l'Institut per a l'Educació de Primera Infància i el Servei d'Atenció a la Diversitat, s'ha valorat la necessitat de desvincular la identificació de l'alumnat amb NESE dels informes clínics com a únic factor per determinar la seva intensitat de suport educatiu.

14. Per tot l'anterior, es fa necessari aprovar unes instruccions per al curs escolar 2022-2023 que serveixin per definir les mesures de suport i les necessitats específiques de suport educatiu, així com l'acreditació de necessitats específiques que resulta de l'avaluació psicopedagògica i social.

Fonaments de dret

1. Els articles 23 i 29 de la Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989.
2. La Declaració de Salamanca i Marc d'acció per a les necessitats educatives especials, aprovada per la Conferència Mundial sobre Necessitats Educatives Especials: Accés i Qualitat, celebrada a Salamanca del 7 al 10 de juny de 1994. UNESCO.
3. Els art. 27 i 49 de la Constitució Espanyola (BOE núm. 311, de 29 de desembre de 1978).
4. Els art. 71, 73, 74, de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4 de maig), segons la redacció establerta per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 340, de 30 de desembre).
5. L'article 141.10 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears (BOIB núm. 38, de 17 de març).
6. Els articles 3.4 i 20 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB núm. 67, de 5 de maig).
7. L'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears (BOIB núm. 70, de 25 de maig).

Resolució

1. Aprovar les instruccions per al curs 2022-2023 per determinar les mesures de suport educatiu de l'alumnat dels centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears i la valoració i identificació de necessitats específiques de suport educatiu, que es detallen en l'annex 1.
2. Aprovar per al curs 2022-2023 les instruccions per a l'avaluació psicopedagògica i social, l'acreditació provisional de necessitats específiques de suport educatiu i el dictamen per a l'escolarització en una modalitat

G
O
I
B
/

diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització, que es detallen en els annexos 2, 3 i 4.

3. Disposar la publicació d'aquesta Resolució en la pàgina web de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa <<http://dgpice.caib.es>>.

Palma, 31 d'agost de 2022

La directora general de Primera Infància,
Innovació i Comunitat Educativa

Amanda Fernández Rubí

ANNEX 1A

Mesures de suport i necessitats específiques de suport educatiu

Primer

Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest annex té per objecte definir les mesures de suport educatiu de l'alumnat dels centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears així com el procés de valoració i identificació de necessitats específiques de suport educatiu.

Segon

Concepte

S'entén com a mesura de suport educatiu qualsevol acció que amplia la capacitat d'atendre la diversitat de l'alumnat per tal d'augmentar-ne l'autonomia i fomentar-la. Per això és essencial detectar quines són les necessitats i potencialitats dels alumnes per personalitzar aquestes mesures. Implica facilitar l'accés, la presència, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat. L'equip docent, doncs, ha d'identificar aquelles barreres que limiten el desenvolupament de les potencialitats, aptituds i capacitats de tot l'alumnat, i reduir-les tant com sigui possible per tal de garantir-ne l'educació amb l'objectiu de gaudir d'una vida plena.

Tercer

Mesures de suport per atendre l'alumnat

1. Les mesures per atendre l'alumnat poden ser de diferent tipus:
 - a) Mesures de suport universals o ordinàries. Són actuacions dirigides a tot l'alumnat per tal de facilitar l'accés i la permanència al sistema educatiu, que permeten flexibilitzar el context d'aprenentatge per crear entorns inclusius, no de manera individual, sinó com a mesures globals, multifactorials, dinàmiques i multinivell. Tenen caràcter preventiu i proactiu.
 - b) Mesures de suport addicionals o específiques. Són actuacions que permeten ajustar la resposta educativa de forma més personalitzada, de manera limitada a algun àmbit en particular, puntual o temporal, al temps que es focalitza la intervenció en aquells aspectes del procés d'aprenentatge en què es detecten necessitats i que poden comprometre el desenvolupament personal i escolar d'aquells alumnes amb circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat socioeducativa.
 - c) Mesures de suport intensives. Són actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials, que

ajusten la resposta educativa de forma integral i global, amb una freqüència regular i sense límit temporal, quan les mesures universals i addicionals no han estat suficients. Han de tenir presents els ajustos oportuns dels elements del currículum.

2. Totes aquestes mesures cerquen la màxima participació de l'alumnat en les situacions educatives del centre i de l'aula. Les diferents mesures de suport són complementàries entre elles.

Quart

Valoració i identificació de necessitats de suport educatiu de l'alumnat

1. La valoració i la identificació de les necessitats de suport educatiu correspon als serveis d'orientació educativa, social i professional, que realitzen una avaluació psicopedagògica i social i especifiquen la intensitat i les mesures de suport més adients. En l'informe que resulta d'aquesta avaluació han de constar les orientacions per elaborar els ajustos corresponents en els casos en què és necessari. La valoració i la identificació d'aquestes necessitats s'han de dur a terme de manera primerenca, a fi d'iniciar la intervenció educativa al més aviat possible.
2. Aquesta valoració s'ha d'actualitzar en la mesura que ho requereixi l'evolució personal i educativa de l'alumnat i ha de tenir en compte, entre d'altres, els següents aspectes:
 - Les fortaleces de l'alumne.
 - La modalitat d'aprenentatge més eficaç.
 - Les barreres que interfereixen en la seva capacitat d'aprendre i que limiten el seu accés, presència i participació en les situacions d'aprenentatge.
 - Les necessitats educatives que presenta.
 - El grau, la intensitat i els tipus de suport educatiu que requereix.
3. Per tal de garantir la inclusió de tot l'alumnat s'han de designar i definir les necessitats de suport educatiu, que no defineixen la persona, sinó les condicions temporals o permanents en què es troba, per tal de poder ajustar millor les mesures i els suports educatius.

Cinquè

Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

1. Les necessitats específiques de suport educatiu (NESE) es valoren tenint en compte el funcionament del alumnes en el seu context educatiu, per tal de tenir informació necessària per proporcionar les mesures de suport més

adequades per afavorir l'accés, la presència, la participació i l'aprenentatge en condicions d'equitat

2. L'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu serà el que s'exposa en els punts sisè a onzè d'aquest annex.

Sisè

Alumnes amb necessitats educatives especials (NEE)

1. Els alumnes amb necessitats educatives especials (NEE) són alumnes amb una discrepància entre les seves capacitats i les exigències del context que afecta significativament el seu desenvolupament i aprenentatge. Aquestes necessitats es mantenen de manera generalitzada i durant un llarg període de temps.
2. No tots els alumnes amb valoració de discapacitat o trastorn diagnosticat per altres serveis externs seran alumnes amb NEE. És necessari que els serveis d'orientació educativa i social valorin l'existència d'una necessitat de suport educatiu d'alta intensitat.
3. Aquests alumnes necessiten una intensitat alta de suport per barreres associades a alguna de les particularitats següents:
 - a) Discapacitat o trastorn (amb una valoració mèdica, clínica, de serveis socio-sanitaris o especialitzats amb un informe que així ho evidenciï).
 - b) Dificultat greu (quan no es disposa d'una valoració mèdica, clínica o de serveis socio-sanitaris) en l'àrea sensorial, motriu, cognitiva, socioemocional o de comunicació i llenguatge.
4. Els que tenen necessitat de suport educatiu d'alta intensitat són els que afronten barreres importants que interfereixen en el seu aprenentatge i, per tant, poden requerir:
 - a) Ajustos substancials dels elements del currículum, atès que el grau de consecució dels objectius establerts s'aparta de manera significativa dels criteris d'avaluació i els continguts del currículum. Aquests ajustos curriculars requereixen que la valoració psicopedagògica i social reculli la proposta d'aplicació d'aquesta mesura.
 - b) Recursos personals i/o materials molt específics de manera intensiva i freqüent.
5. Les necessitats educatives especials s'associen a diferents àrees:
 - a) Àrea sensorial

- Discapacitat auditiva: pèrdua auditiva de diferent grau en què malgrat que es facin correccions auditives aquesta afecta el processament de la informació lingüística i el desenvolupament de la comunicació, el llenguatge i la parla. Ve determinada per un diagnòstic clínic.
- Discapacitat visual: alteració de la visió en què malgrat que es facin correccions òptiques aquesta afecta el funcionament escolar. Ve determinada per un diagnòstic clínic.
- En aquests casos, si la família aporta un informe clínic amb diagnòstic de discapacitat sensorial i no requereix una alta intensitat de suport, serà alumne amb NESE per condicions personals / història escolar.

b) Àrea motriu

- Discapacitat motriu: disfunció en l'aparell locomotor que afecta el funcionament escolar. Es tracta d'una disfunció del sistema nerviós, muscular i/o ossi que dificulta o impossibilita la mobilitat funcional d'una o diverses parts del cos. Un diagnòstic clínic l'ha de determinar.
- Dificultats motrius greus (de zero a cinc anys): dificultats d'ordre físic que afecten significativament l'aparell locomotor o la prensió i afecten el seu desenvolupament. Cal derivar a pediatria per a fer-ne la valoració.
- En aquests casos, si la família aporta un informe clínic amb diagnòstic de discapacitat motriu i no requereix una alta intensitat de suport, serà alumne amb NESE per condicions personals / història escolar

c) Àrea cognitiva

- Discapacitat intel·lectual: limitacions greus del funcionament intel·lectual i en la conducta adaptativa segons els criteris diagnòstics del Manual diagnòstic i estadístic dels trastorns mentals (DSM-5). Pot ser moderada, greu o profunda. Un diagnòstic clínic, mèdic, de serveis socio-sanitaris o de serveis especialitzats ha d'acreditar necessàriament aquesta discapacitat, amb un informe que així ho evidenciï.
- Dificultats cognitives greus: limitacions greus del funcionament intel·lectual i en la conducta adaptativa de manera generalitzada i les seves capacitats estan notablement per sota del que s'espera per a la seva edat. Aquestes dificultats impliquen la necessitat d'ajustos substancials dels elements del currículum. Cal derivar a pediatria o a atenció primària. Encara no es compta amb un diagnòstic clínic, mèdic, de serveis socio-sanitaris o de serveis especialitzats amb un

informe que així ho evidenciï. Aquesta dificultat només pot ser acreditada durant dos cursos escolars.

- Pluridiscapacitat: disfunció en dues o més àrees del desenvolupament, i en què l'àrea de la cognició està afectada de manera moderada, greu o profunda. Es produeix una restricció greu de les possibilitats de percepció, expressió i relació. Es requereix un diagnòstic clínic de les àrees afectades.

d) Àrea socioemocional

- Trastorns greus de conducta (a partir del segon cicle d'educació infantil): alteració del comportament que limita substancialment les habilitats d'aprenentatge i el manteniment de relacions interpersonals satisfactòries i que comporta alguna forma de malestar subjectiu. Es produeixen efectes greus en el context escolar. Un diagnòstic clínic, mèdic, de serveis socio-sanitaris o de serveis especialitzats ha de determinar aquest tipus de trastorns, amb un informe que així ho evidenciï.
- Trastorns emocionals greus (a partir del segon cicle d'educació infantil): alteracions emocionals que afecten els processos psicològics bàsics, que dificulten l'adaptació de la persona a l'entorn i que creen alguna forma de malestar subjectiu. Tenen efectes i repercussions greus dins el context escolar. Un diagnòstic clínic, mèdic, de serveis socio-sanitaris o de serveis especialitzats ha de determinar aquests trastorns, amb un informe que així ho evidenciï.
- Dificultats greus en la regulació emocional o de conducta (a partir del segon cicle d'educació infantil): dificultats greus d'adaptació a les normes de convivència, com a conseqüència d'actituds inadaptades que refereixen conductes disruptives o desadaptades i que interfereixen de manera molt significativa en el seu aprenentatge. En aquests casos, es presenten greus dificultats d'autocontrol. Aquestes són reiterades i persistents en el temps (mínim sis mesos) i es presenten de manera generalitzada amb diferents membres i contextos de la comunitat educativa. Cal derivar als serveis socio-sanitaris. Aquesta dificultat només pot ser acreditada durant un curs escolar.

e) Àrea de comunicació i llenguatge

- Trastorns greus de la comunicació i del llenguatge: alteracions greus en l'àrea de la comunicació i/o del llenguatge i aquestes dificultats no són explicades per una altra causa (dèficit sensorial, auditiu, discapacitat intel·lectual, disfunció motora o alteració d'altres àrees del neurodesenvolupament). Un diagnòstic clínic o un informe

logopèdic o dels serveis d'orientació educativa, social i professional ha de determinar aquest trastorn. Entre d'altres, inclou fissures labiopalatines, trastorn fonològic greu, disfèmia greu, afàsia i trastorn del desenvolupament del llenguatge (TDL) a partir dels cinc anys. Prèviament, aquests alumnes han rebut suport almanco durant sis mesos (excepte els d'educació infantil) i mostren resistència a la millora de les habilitats comunicatives i de l'adquisició del llenguatge i les seves capacitats estan notablement per sota del que s'espera per a la seva edat. Aquestes dificultats impliquen la necessitat d'ajustos substancials dels elements del currículum.

- Dificultats greus de la comunicació social (de zero a tres anys): dificultats persistents en l'ús social de la comunicació verbal i no verbal. Tenen dificultats en les escales pragmàtiques i presenten dificultats per utilitzar el llenguatge amb finalitats socials, adaptar la comunicació per ser congruents amb el context, seguir les regles de conversa i entendre els missatges implícits.

f) Trastorn de l'espectre autista

- Presenten els criteris diagnòstics del DSM-5 amb un nivell de gravetat que implica una intensitat d'ajuda notable o molt notable (graus 2 i 3). Un diagnòstic clínic, mèdic o de serveis especialitzats l'ha de determinar, amb un informe que així ho evidenciï.

Setè

Retard maduratiu (educació infantil)

1. Es tracta d'alumnes menors de sis anys que presenten un desfasament moderat entre l'edat cronològica i l'edat evolutiva en dues o més àrees del desenvolupament.
2. També poden ser infants amb un naixement prematur amb necessitat de ser escolaritzats en edat corregida, com els nadons nascuts abans de les trenta-set setmanes de gestació, i cal que aquest naixement s'hagi produït els darrers cinc mesos de l'any.
3. S'ha de revisar la valoració anualment en el primer cicle d'infantil i al canvi d'etapa d'educació infantil a primària.

Vuitè

Trastorns del desenvolupament del llenguatge i la comunicació, d'atenció o d'aprenentatge

Els alumnes que tenen necessitats de suport específic educatiu per trastorns del desenvolupament del llenguatge i la comunicació, d'atenció o d'aprenentatge poden ser:

- a) Trastorns del desenvolupament del llenguatge i la comunicació: dificultats moderades en la parla i el llenguatge, com ara en l'articulació, la veu o la fluïdesa o en l'adquisició del llenguatge oral (retard moderat del llenguatge) a causa de deficiències de la comprensió, la producció o les capacitats del llenguatge, que estan per sota del que s'espera per a la seva edat. Tenen intenció comunicativa i presenten un desfasament en el desenvolupament típic del llenguatge oral. Aquesta dificultat no és deguda a anomalies neurològiques ni a deteriorament sensorial, discapacitat intel·lectual o factors ambientals. Un diagnòstic clínic, un informe logopèdic o dels serveis d'orientació educativa, social i professional ha de determinar aquest tipus de trastorn. Inclou trastorn fonològic o disfèmies moderades, disfonies greus, retard del llenguatge, inici tardà, mutisme selectiu.
També es poden presentar dificultats moderades en la comunicació social: alumnes amb dificultats persistents en l'ús social de la comunicació verbal i no verbal que tenen dificultats en les escales pragmàtiques i presenten dificultat per utilitzar el llenguatge amb finalitats socials, adaptar la comunicació per ser congruents amb el context, seguir les regles de conversa i entendre els missatges implícits. Prèviament, aquests alumnes han rebut suport almanco durant sis mesos i mostren resistència a la millora de les habilitats comunicatives i lingüístiques, orals o escrites.
- b) Trastorns d'atenció: alumnes que presenten un patró persistent d'inatenció i/o hiperactivitat i impulsivitat que interfereix amb el seu funcionament o desenvolupament i que presenta els criteris diagnòstics del DSM-5. Un diagnòstic clínic, mèdic, de serveis socio-sanitaris o serveis especialitzats ha de determinar aquest tipus de trastorn, amb un informe que així ho evidenciï.
- c) Dificultats específiques de l'aprenentatge: alumnes que prèviament, han rebut suport almanco durant sis mesos i mostren resistència a la millora de les habilitats comunicatives i lingüístiques, orals o escrites. Un diagnòstic clínic, un informe logopèdic o dels serveis d'orientació educativa, social i professional ha de determinar aquest tipus de trastorn. Presenten alguna de les següents particularitats:
 - Dificultats d'aprenentatge relacionades amb la lectura i l'escriptura.
 - Dificultats d'aprenentatge relacionades amb les matemàtiques.

Novè

Condicions personals especials o història escolar

Els alumnes que tenen necessitats de suport específic educatiu per condicions personals especials o història escolar necessiten mesures de suport addicionals per alguna de les circumstàncies següents:

- a) Condicions de salut, tant física com emocional per:
 - Estar hospitalitzats.
 - Trobar-se en situació de convalescència perllongada o intermitent en el domicili particular.
 - Patir una malaltia crònica.
 - Patir malalties que comprometen el normal desenvolupament de l'infant de zero a tres anys.
- b) Discapacitat auditiva, visual, motriu i/o intel·lectual que no requereix mesures intensives de suport.
- c) Trastorn de l'espectre autista que no requereix mesures intensives de suport.

Desè Necessitats d'inclusió social

Els alumnes que requereixen ajustaments de l'entorn addicionals per dificultats d'aprenentatge derivades de necessitats d'inclusió social pot ser per:

- a) Incorporació tardana al sistema educatiu espanyol: alumnes amb edat d'escolarització obligatòria que s'incorporen de forma tardana al sistema educatiu espanyol. Serà necessari que aquests alumnes participin en programes específics d'acollida. El termini màxim de permanència en aquesta categoria serà d'un any. Reuneixen, almanco, una de les circumstàncies següents:
 - Procedeixen d'altres països i desconeixen les dues llengües oficials.
 - Procedeixen d'altres països i desconeixen una de les dues llengües oficials.
 - No han estat escolaritzats o han assistit a espais no autoritzats.
 - Es reincorporen al sistema educatiu espanyol després de dos o més cursos escolars.
- b) Desconeixement greu d'una o de les dues llengües d'aprenentatge: alumnes amb un desconeixement greu de les llengües d'aprenentatge, que rep un suport educatiu complementari i a més no compleix les característiques de la categoria d'incorporació tardana. En les etapes obligatòries, serà necessari que aquest alumne participi en programes específics per a l'aprenentatge de les llengües. El termini màxim de permanència en aquesta categoria serà de

dos anys. Ens referim a alumnes que presenten alguna de les característiques següents:

- Han estat considerats IT durant un any i encara continuen desconeixent les llengües d'aprenentatge.
- Procedeixen d'altres comunitats autònomes i desconeixen la llengua catalana.
- Resideixen a les Illes Balears i desconeixen una o les dues llengües oficials.

- c) Situació de vulnerabilitat socioeducativa: alumnes amb necessitats educatives derivades d'un entorn sociofamiliar vulnerable per circumstàncies de caràcter social, econòmic, cultural i geogràfic, com, per exemple, alumnes que són víctimes de violència de gènere, que pertanyen a col·lectius socialment estigmatitzats, amb famílies amb manca d'expectatives educatives, o que es troben en situació d'adopció, acolliment, protecció, tutela i internament per mesures judicials, escolarització irregular, entre d'altres. Aquests alumnes requereixen intensificar els ajustos proposats, tot i haver rebut mesures de suport almanco durant sis mesos (excepte l'alumnat d'educació infantil on no es tindran en compte els sis mesos).

Onzè

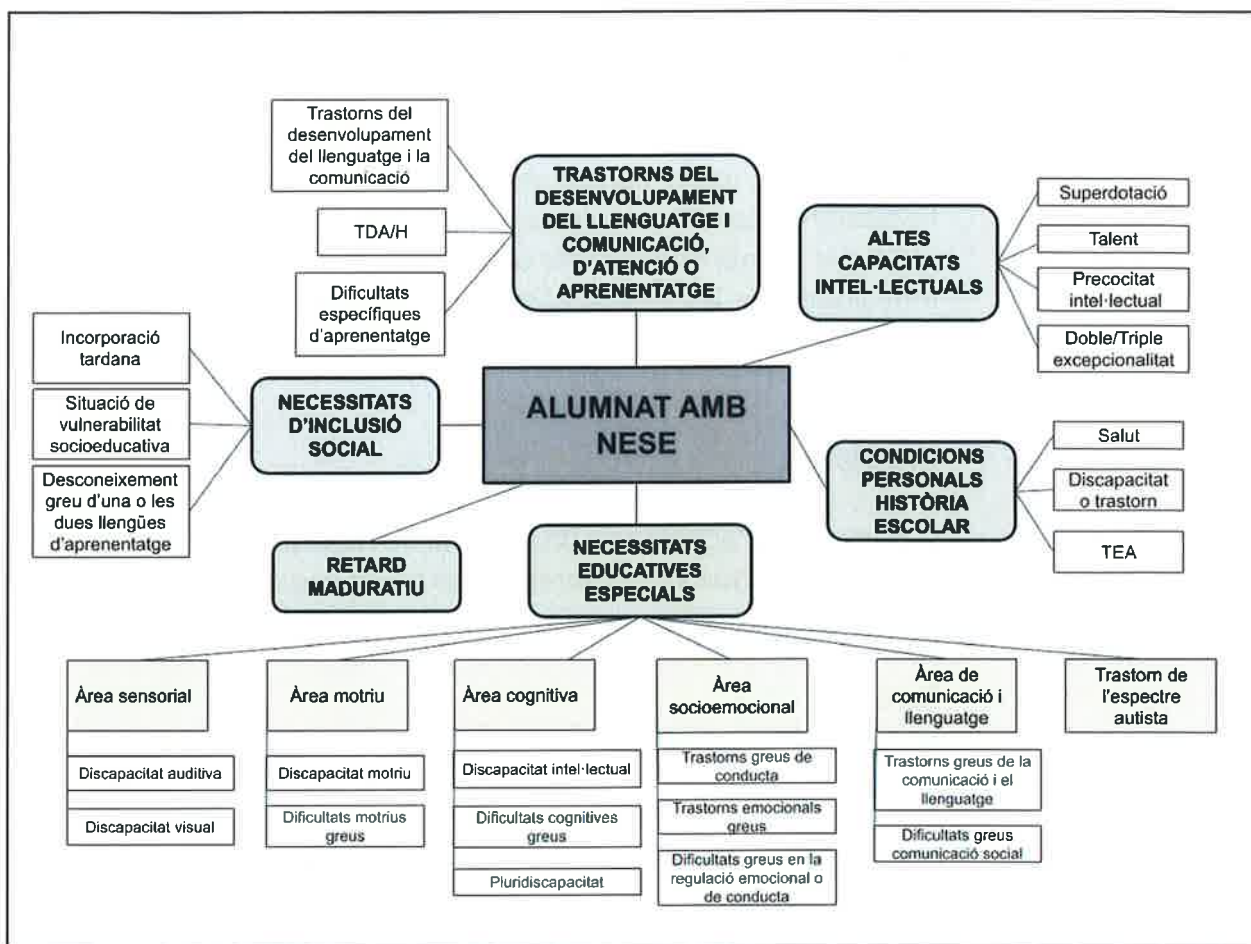
Altes capacitats intel·lectuals

Els alumnes d'altres capacitats intel·lectuals posseeixen un elevat nombre d'aptituds i destreses o el potencial necessari per assolir-les, comparats amb els altres individus de la seva mateixa edat, experiència o entorn. Com a resultat solen obtenir un rendiment intel·lectual i/o acadèmic més alt i es pot manifestar en algun talent específic. S'hi inclouen:

- a) Superdotació intel·lectual: alumnes a partir dels tretze anys que disposen d'un nivell elevat de recursos en capacitats cognitives i aptituds intel·lectuals, com ara raonament lògic, gestió percentual, gestió de memòria, raonament verbal, raonament matemàtic i aptitud espacial.
- b) Talent simple o complex: alumnes que mostren una elevada aptitud o competència en un àmbit específic, com el verbal, el matemàtic, el lògic, el creatiu, el musical o l'esportiu, entre d'altres. Les combinacions de diverses aptituds específiques donen lloc a talents complexos.
- c) Precocitat intel·lectual: alumnes menors de tretze anys que presenten les característiques esmentades per a la superdotació intel·lectual i per als talents simples o complexos, les quals una vegada que s'assoleixi la maduració de la seva capacitat intel·lectual, poden confirmar-se o no.
- d) Doble o triple excepcionalitat: alumnes que presenten altes capacitats intel·lectuals i, alhora, una o més dificultats o trastorns específics associats.

ANNEX 1B

Taula de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu

ANNEX 2

Document d'acreditació provisional de necessitats específiques de suport educatiu

Primer

Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest annex té per objecte definir el document provisional d'acreditació de necessitats específiques de suport educatiu (NESE) per als alumnes que sol·liciten plaça per primera vegada als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears, per tal de garantir l'adequada planificació de les mesures i recursos dels centres per al desenvolupament integral de l'infant.

Segon

Concepte

El document d'acreditació provisional de NESE justifica les necessitats educatives dels alumnes que s'incorporen per primera vegada al sistema educatiu de les Illes Balears.

Tercer

Elaboració i responsables de l'elaboració

Els serveis d'orientació educativa i social del primer cicle d'educació infantil (equips d'atenció primerenca —EAP—) i el Servei d'Escolarització, Títols i Legalitzacions, a partir del segon cicle d'educació infantil, han d'elaborar el document provisional d'acreditació de NESE. La família d'aquests alumnes pot aportar la documentació que estimi necessària per tal de justificar aquesta acreditació.

Una vegada escolaritzat l'infant, els professionals dels serveis d'orientació educativa, social i professional del centre són els responsables d'elaborar l'informe psicopedagògic i social que ha de determinar l'existència o no de les necessitats educatives i que ha de substituir el document d'acreditació provisional de NESE.

Quart

Gestió del document d'acreditació provisional de NESE

S'ha de lliurar a la família una còpia del document d'acreditació provisional de NESE i l'original s'ha de remetre al centre educatiu on s'escolaritzi l'alumne i serà custodiat en el seu expedient. Aquest document s'ha d'adjuntar a les dades complementàries NESE de la fitxa de l'alumne en el GESTIB.

Cinquè

Protecció de dades i confidencialitat

La gestió de les dades contingudes en aquest document s'ha de fer d'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades i, en particular, amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

ANNEX 3

Avaluació psicopedagògica i social

Primer

Objecte i àmbit d'aplicació

Aquest annex té per objecte definir l'avaluació psicopedagògica i social dels alumnes dels centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears.

Segon

Concepte

1. Es defineix l'avaluació psicopedagògica i social d'un alumne com el conjunt d'actuacions encaminades a recollir, analitzar i valorar la informació rellevant sobre els diferents elements que intervenen en el procés educatiu i d'aprenentatge de l'alumnat. Es valoren les seves característiques personals i el seu context escolar i familiar per tal de poder identificar possibles necessitats educatives i fonamentar una resposta educativa adequada.
2. En aquest procés s'ha de tenir en compte la seva interacció amb el context escolar i familiar, les barreres personals i del context que interfereixen en el seu procés d'aprenentatge i les potencialitats que presenta per desenvolupar competències d'aprenentatge.
3. Es concep com una part del procés de la intervenció educativa i ha de posar l'èmfasi en aconseguir l'ajustament raonable entre les necessitats de l'alumnat i la resposta educativa proporcionada. Per a això, l'avaluació psicopedagògica i social s'ha d'entendre com un procés interactiu, participatiu, global i contextualitzat, que transcendeixi d'un enfocament clínic de l'avaluació.

Tercer

Inici i participació en el procés

1. L'avaluació psicopedagògica i social s'ha de dur a terme a partir d'una demanda de l'equip docent o de la família, una vegada que s'observa que les mesures de suport no són suficients per atendre les necessitats dels estudiants. Cal mantenir la família informada de l'inici del procés.
2. Donat el caràcter interactiu, participatiu i holístic que s'atribueix a l'avaluació psicopedagògica i social, en aquest procés han de participar els agents següents:

- a) L'alumne i la seva família, la qual cosa facilita el procés de recollida d'informació.
- b) El tutor del grup i l'equip docent, durant tot el procés d'avaluació, però amb especial rellevància en la fase de detecció i posterior derivació, així com en la recollida d'informació sobre les mesures educatives adoptades fins aleshores i la seva eficàcia, la determinació de la competència curricular i la planificació de la resposta educativa.
- c) El servei d'orientació educativa, social i professional, per tal de valorar les mesures educatives adoptades i la pertinència de l'avaluació, per tal d'assessorar sobre mesures de suport adients i per coordinar tot el procés de recollida, anàlisi i valoració de la informació.
- d) L'equip directiu, com a facilitador de la posada en marxa de totes les actuacions prèvies, actuals i posteriors que s'hagin de dur a terme al centre educatiu (aspectes organitzatius, de gestió, sensibilització...).
- e) Altres agents externs, com serveis de salut, serveis socials comunitaris, atenció primerenca, associacions, entitats sense ànim de lucre o entitats de caràcter privat que puguin intervenir amb l'alumne. La família ha d'autoritzar l'accés a aquesta informació.
- f) Els equips especialitzats, en casos d'especial dificultat quan els serveis d'orientació educativa, social i professional ho considerin oportú.

Quart

Realització de l'avaluació psicopedagògica i social

1. Per a la realització de l'avaluació psicopedagògica i social s'han de fer servir procediments, tècniques i instruments de recollida d'informació, com la revisió de l'expedient acadèmic, l'observació sistemàtica, els protocols per a l'avaluació de les competències, qüestionaris, entrevistes, la revisió de tasques escolars. Quan es consideri necessari, s'han d'aplicar proves psicopedagògiques estandarditzades. En tot cas, s'ha d'assegurar que els instruments utilitzats i la interpretació de la informació obtinguda siguin coherents amb les característiques personals de l'alumne i dels contextos escolar i sociofamiliar.
2. Una vegada que s'hagi recollit la informació, i analitzat i valorat els resultats, els professionals del servei d'orientació educativa social i professional que han coordinat el procés d'avaluació han de realitzar un informe d'avaluació psicopedagògica i social en què s'ha de determinar si existeixen o no les necessitats específiques de suport educatiu que presenta l'alumne i l'atenció educativa per donar resposta a aquestes particularitats des d'un enfocament d'educació inclusiva. Aquest informe s'ha d'adjuntar a les dades complementàries de necessitats específiques de suport educatiu (NESE) de la fitxa de l'alumne en el GESTIB.

3. L'avaluació psicopedagògica i social de l'alumnat s'ha d'efectuar quan es presenti alguna de les següents condicions:
 - a) S'ha valorat la idoneïtat d'una demanda d'intervenció i hi ha constància que s'han aplicat mesures d'atenció personalitzades amb una flexibilització del context i aquestes mesures no han resultat suficients i, per tant, es valora la necessitat d'ajustar la intervenció psicopedagògica i/o social.
 - b) Si una vegada valorat com a alumne amb NESE es produeix alguna d'aquestes particularitats:
 - Una nova identificació de NESE i/o canvi de tipologia NESE.
 - Una proposta de canvi de modalitat d'escolarització.
 - La baixa de NESE.
 - c) Un alumne s'incorpora per primera vegada al sistema educatiu de les Illes Balears i té el document d'acreditació provisional de NESE.
4. Cal tenir en compte la família i acompanyar-la en el procés d'acceptació de les NESE que presenta l'alumne.

Cinquè

Revisions de l'avaluació psicopedagògica i social

1. Cal revisar l'avaluació psicopedagògica i social de forma prescriptiva en els casos següents:
 - a) Alumnes amb NEE que canvien d'etapa educativa (inclosos els estudis postobligatoris) o inicien un cicle formatiu de grau bàsic.
 - b) Alumnes escolaritzats en un centre d'educació especial, com a mínim una vegada durant el període d'educació especial bàsica.
 - c) Com a passa prèvia per realitzar un dictamen per al canvi de modalitat d'escolarització.
 - d) Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals associades a precocitat intel·lectual que hagin complert els tretze anys d'edat, per tal de descartar o confirmar-ne l'alta capacitat intel·lectual.
2. En la resta de casos s'ha d'anar revisant sempre que es produeixi una variació significativa o un canvi de les NESE que impliqui una modificació en la identificació de les seves necessitats o en les mesures de suport educatives proposades inicialment. És recomanable revisar els alumnes amb NESE almanco una vegada en cada etapa educativa.

Sisè

Proposta d'atenció educativa

1. L'avaluació psicopedagògica i social, més enllà de centrar-se únicament en la determinació de les NESE dels alumnes ha d'oferir una proposta d'atenció educativa, així com orientacions clares i útils per a aconseguir el major ajust possible de la resposta que, des del centre educatiu i des de l'equip docent, es pugui oferir.
2. Si aquesta atenció educativa implica ajustos curriculars a causa de la necessitat d'una intensitat alta de suport, és necessari que l'informe d'avaluació psicopedagògica i social reculli la proposta d'aplicació d'aquesta mesura. De la mateixa manera, s'hi ha de fer constar aquells recursos personals i/o materials específics que necessita l'alumne.
3. També s'han d'oferir orientacions per a les famílies sobre els aspectes més rellevants del context familiar i social que incideixen en el desenvolupament de l'alumne i en el procés d'aprenentatge. Tot i que la família haurà col·laborat en el procés, una vegada realitzada l'avaluació psicopedagògica i social, se li han d'explicar detalladament els resultats i la resposta educativa proposada.

Setè

Protecció de dades i confidencialitat

La gestió de les dades contingudes en aquest document s'ha de fer d'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades i, en particular, amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

ANNEX 4

Dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització

Primer

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest annex té per objecte definir el dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització per als alumnes amb necessitats educatives especials (NEE) dels centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears mitjançant una proposta que determina que es passi d'una modalitat d'escolarització ordinària a una modalitat d'educació especial CEE, CCEE, UEECO, ASCE o combinada o viceversa.
2. També s'aplica en el cas d'alumnes amb NEE que s'incorporen per primera vegada al sistema educatiu de les Illes Balears i es fa una proposta de modalitat d'escolarització diferent a l'ordinària.

Segon

Concepte i finalitat

El dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització és un document que es fonamenta en l'informe d'avaluació psicopedagògica i social, una vegada que es determinen les necessitats educatives especials de l'infant, en què es proposa un canvi en la modalitat d'escolarització o l'inici de l'escolarització en un centre en una modalitat d'escolarització diferent a l'ordinària, atès que es considera el més adient.

Tercer

Elaboració del dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització i responsables de l'elaboració

1. Correspon als serveis d'orientació educativa, social i professional, a partir de les conclusions de l'informe d'avaluació psicopedagògica i social, elaborar el dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització corresponent, tot i que, donat el seu caràcter multiprofessional, aquesta proposta ha de ser adoptada de forma col·legiada amb l'equip docent.
2. En el cas d'alumnes no escolaritzats i que demanin plaça a partir del segon cycle d'educació infantil, ha de ser elaborat pel Servei d'Escolarització, Títols i Legalitzacions.

Quart

Gestió del dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat d'escolarització

Una vegada que tots els implicats han signat el dictamen per a l'escolarització en una modalitat diferent a l'ordinària o per al canvi de modalitat i la família indica la conformitat/disconformitat de la proposta de modalitat d'escolarització, se n'ha de lliurar una còpia a la família i s'ha de remetre l'original al centre educatiu en què s'escolaritzi l'alumne. Aquest document s'ha de custodiar en el seu l'expedient i a més cal adjuntar-lo a les dades complementàries NESE de la fitxa de l'alumne en el GESTIB.

Cinquè

Procediment davant una disconformitat

La família pot manifestar la seva disconformitat sobre la proposta de modalitat d'escolarització. En aquest cas, ha d'argumentar els motius del seva disconformitat en el mateix document. La direcció del centre ha d'informar el Departament d'Inspecció Educativa i la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa.

La directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa ha de dictar una resolució segons els criteris tècnics i sempre en benefici de l'interès superior de l'infant o jove.

Sisè

Protecció de dades i confidencialitat

La gestió de les dades contingudes en aquest document s'ha de fer d'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades i, en particular, amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

